T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **17**

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **28**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
2019 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 15

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL) 4
Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL) 4
Tablo 3 Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu 4
Tablo 4 Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu 5

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Hukuk Davalarından Doğan İdare Borçlarının Tahsili İçin Doğrudan İcra Müdürlüklerine Başvurulması, İcra Vekâlet Ücreti ve İcra Masraflarına Neden Olunması

2. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi 13 Şubat 1969 tarih ve 1099 sayılı, Tıp Fakültesi ise 12 Nisan 1972 tarih ve 1578 sayılı kanunlarla sırasıyla Ankara ve Atatürk Üniversitelerine bağlı olarak 30.11.1973 tarihinde çıkan 1786 sayılı Kanun ile birleştirilmesi sonucu kurulmuştur.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 12'nci maddesine göre; Yükseköğretim kurumlarının görevleri;

"a-Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b-Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c-Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d-Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e-Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f-Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g-Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve

www.balioglu.net

sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h-Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı-Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır."

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çukurova Üniversitesi'nin yönetim ve organizasyonu 2547 sayılı Yasa hükümlerine göre belirlenmiştir. Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur.

Çukurova Üniversitesi 2019 yılı itibariyle; 18 Fakülte, 4 Enstitü, 3 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksek Okulu, 1 Devlet Konservatuarı ve 38 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerini yürütmektedir. Çukurova Üniversitesi'nde 2.200 akademik, 2.904 idari personel görev yapmakta; 44.983'u lisans ve ön lisans, 5.176'sı yüksek lisans ve doktora olmak üzere toplam 50.159 öğrenci eğitim ve öğretim görmektedir

www.balioglu.net

Üniversite İdari örgütünün başında bir genel sekreter bulunmakta olup, genel sekreterliğe bağlı daire başkanlıkları, müdürlükler, hukuk müşavirliği bulunmaktadır. Her fakülte, yüksekokul ve enstitüde Dekan / müdüre bağlı Fakülte / Enstitü / Yüksekokul Sekreterleri bulunur.

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konulmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulmuştur.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Üniversitelerarası Kurul akademik bir organ olup yükseköğretim planlaması çerçevesinde, üniversitelerin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere önerilerde bulunmak, teşkilat ve kadro yönünden ve Yükseköğretim Kurulu kararları doğrultusunda üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak önlemleri teklif etmek, üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek, aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin ya da üniversitelere veya fakültelere bağlı diğer yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretimine ilişkin ilkeler ve süreler arasında uyum sağlamak, doktora ile ilgili esasları tespit etmek ve yurt dışında yapılan doktoraları, doçentlik ve profesörlük unvanlarını değerlendirmek, doçentlik başvurularında ilgili bilim veya sanat alanında jüriler oluşturarak adayların yayın ve çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esas ve usuller kapsamında değerlendirip, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik unvanı vermek görevlerini yürütmektedir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Çukurova Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli "II sayılı Cetvel" de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Özel bütçeli bir idare olan Çukurova Üniversitesinde, Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemi kullanılmaktadır. Üniversite, muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde geçen cetvel ve tablolardan oluşmaktadır. Özel bütçe muhasebe işlemleri için Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi kullanılmaktadır.

Çukurova Üniversitesinin Döner Sermaye İşletmesi ve İktisadi İşletmesi mevcuttur.

Üniversitenin 2019 yılında bütçe kanunu ile verilen toplam ödeneği 609.793.000 TL dir. Yıl içerisinde 106.644.837,59 TL eklenmiş, 5.083.303,82 TL ise düşülmüştür. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 711.354.533,77 TL olmuştur. Bu tutarın 650.550.122,72 TL'si

harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %91,45 dir. Başlangıç Ödeneğine göre bütçe gerçekleşme oranı % 106,68 dir.

Bütçede 609.793.000 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 670.889.765,97 TL net gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %110,02 olmuştur.

Çukurova Üniversitesinin 2019 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1 2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)	KBÖ ye göre bütçe gerçekleşme oranı (%)
Bütçe Giderleri Toplamı	609.793.000	711.354.533,77	650.550.122,72	91,45	106,68

www.balioglu.net

Tablo 2 2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	609.793.000	670.889.765,97	110,02

Kurumun 2019 yılı gerçekleşen Faaliyet Gelirleri Toplamı 661.350.976,56 TL Faaliyet Giderleri Toplamı 915.747.256,99 TL dir.

Tablo 3 Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Ekonomik Kodlar			BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (TL)
830	01		Personel Giderleri	399.527.123,34
830	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	67.201.741,24
830	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.931.511,94
830	05		Cari Transferler	22.196.169,13
830	06		Sermaye Giderleri	113.693.577,07
			Bütçe Giderleri Hesabı	**650.550.122,72**

Tablo 4 Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Ekonomik Kodlar			BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (TL)
800	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.169.431,66
800	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	617.852.846,25
800	05		Diğer Gelirler	30.867.488,06
			Bütçe Gelirleri Hesabı	**670.889.765,97**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.

www.balioglu.net

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çukurova Üniversitesinde iç kontrol sistemiyle ilgili yapılandırma çalışmalarının halen devam ettiği tespit edilmiştir

Çukurova Üniversitesi 2009 yılı İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı, üst yönetici onayı ile başlamış, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu'nun oluşturulması ile devam etmiştir.

Üniversite İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı sürecinde yer alan eylemlerin

zamanında ve maksimum verimi sağlaması amacı ile 2009 yılında bütün birimlere bilgilendirme eğitimleri/seminerleri verilmiş, her birimin kendi içerisinde yapılan faaliyetleri değerlendirmesi için "İç Kontrol Grupları" kurulmuş ve bu grupların, üniversite adına kurulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun sorumluluğunda faaliyetlerini gerçekleştirmeleri planlanmış. Rektörlük makamınca İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'na, üniversite iç kontrol sisteminin tam anlamıyla kurulması, uygulanması, izlenmesi, devamlılığının sağlanması ve geliştirilmesi hususlarında sorumluluk verilmiştir.

Hazırlık çalışmaları neticesinde 2009 yılında hazırlanan İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı üst yöneticinin onayı ile Maliye Bakanlığına gönderilmiş.

Maliye Bakanlığı 02/12/2013 tarih ve 70451396-24-10775 sayılı yazısı gereği Üniversite İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize çalışmaları 28/02/2014 tarih ve 53493149-211 sayılı Rektörlük Oluru ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturularak başlamıştır. Oluşturulan komisyon tarafından çeşitli tarih ve zamanlarda gerçekleştirilen toplantılar, bilgilendirmeler ve birimlerden gelen bilgiler doğrultusunda Üniversite İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize edilmiştir. 28/02/2014 tarih ve 53493149-211 sayılı Rektörlük Oluru ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Çukurova Üniversitesi İç Kontrol Eylem Planı, 09.01.2015 tarihli Rektörlük Onayı ile yürürlüğe konulmuş ve 19.01.2015 tarihli Genelge ile İç Kontrol Uyum Eylem Planının uygulama çalışmalarının başlatıldığı duyurulmuştur. Ayrıca;

Harcama Yetkilileri ve Birim İç Kontrol Hazırlık Gruplarına iç kontrol sistemi hakkında eğitim verilmiştir.

İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize çalışmaları kapsamında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından çeşitli tarih ve zamanlarda (2015 yılı içerisinde) gerçekleştirilen toplantılar, bilgilendirmeler ve birimlerden gelen bilgiler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmıştır.

İç Kontrol sisteminin otomasyon programına (KİOS-Kamu İç Kontrol Otomasyon Sistemi) aktarılarak uygulanmasına yönelik çalışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır. Otomasyon sistemine geçişin tamamlanmasıyla gerekli olan raporlamalar yapılacaktır.

İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı kapsamında yürütülmek olan iç kontrol çalışma yıllık olarak değerlendirilmekte olup, tespit edilen aksamaları giderici önlemleri iç kontrol izleme ve yönlendirme kurulu ile birlikte alınmaktadır. Çukurova Üniversitesinde şu

www.balioglu.net

ana kadar yapılan çalışmalar neticesinde iş akış süreçlerinin büyük bir çoğunluğunun tamamladığı görülmüştür

Ancak; İş süreçleri esas alınarak her birimde odak gruplarının oluşturularak risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarının tamamlanmadığı, risklerin önceliklendirilmediği, göze alınan risk düzeylerinin/Risk iştahının belirlenmediği, risklerin karşılanma yönteminin belirlenmediği görülmüştür.

07/03/2017 tarih ve 34839 sayılı Rektörlük Makamı olurları ile Üniversite İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, 2016 yılı eylemlerinin uygulama sonuçlarını değerlendirmiş, 60 eylemden 18 eylemin tamamlandığını, 42 eylemin tamamlanamadığını tespit etmiştir. Kurul, yaptığı tespitleri de dikkate alarak 2017-2018 dönemi eylem planı revize çalışmalarına başlamış, önceki dönemde gerçekleşen bazı standartlar için eylem koymama kararı almış ve yeni dönem revize çalışmalarını 03.04.2017 tarihinde tamamlamıştır. Böylece 2017-2018 dönemi eylem planında eylem sayısı 70'e düşürülmüştür. 29/05/2017 tarih ve 74205 sayılı Rektörlük oluru ile 2017-2018 Dönemi İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı yürürlüğe konulmuştur. 2017 yılı için İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından 36 yeni eylem belirlenmiştir. Belirlenen 36 eylemden 13'ü 2017 yılı içinde gerçekleştirilmiş, 23'ü çeşitli nedenlerden gerçekleştirilememiştir. 2017 yılı İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı gerçekleşme sonuçları 27/02/2018 tarih ve 32169 rektörlük oluru ile Üst yönetici onayını müteakip e-SGB'ye (Strateji Geliştirme Başkanlığı) kaydedilmiştir.

Çukurova Üniversitesinde İç Kontrol Sisteminin kurulması yönünde olumlu çalışmalar halen devam etmektedir. Personel görev tanımlamaları ve yerine bakacak personel için yazışmalar yapılmış ve uygulamalar devam etmektedir. Yetki devirleri ile ilgili yönerge oluşturulmuştur. İç kontrol ve Ön Mali Kontrol Şube Müdürlüğünde yetkin 2 adet Mali Hizmetler Uzmanı ve Uzman Yardımcısı görev yapmaktadır. İç kontrol ile ilgili eğitim ve toplantılar düzenlenmektedir. Muhasebe Yetkililiği Görevini yürüten personelin sertifikası vardır.

Çukurova Üniversitesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uyarınca doğrudan Üst Yönetici olan Rektöre bağlı olarak görev yapan, ancak kurumun yönetim biriminden ayrı ve bağımsız bir yapılanmaya sahip bir İç Denetim Birim Başkanlığı bulunmaktadır. İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe ekli II Sayılı Cetvelde anılan kurumda 5 adet iç denetçi çalışması öngörülmüş olup, mevcut

www.balioglu.net

durumda 5 adet iç denetçi bulunmaktadır.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan Kamu İç Denetim Birim Yönergesine uygun olarak Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Yönergesi hazırlanmıştır. Söz konusu Yönergede iç denetçilere yaptırılacak danışmanlık ve benzeri görevlerin nitelikleri belirtilmiş, ancak bu görevlere ilişkin süreler açıkça ifade edilmemiştir.

Çukurova Üniversitesinin işlem ve faaliyetleri İç Denetim Birimi tarafından sistematik ve sürekli bir biçimde denetim standartlarına uygun olarak iç denetime tabi tutulmaktadır. Bu bağlamda, İç Denetim Birimi kurumun çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılıp kullanılmadığını değerlendirme ve rehberlik yapma fonksiyonlarını büyük oranda yerine getirmektedir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından sistem ve uygunluk denetimi yapılmıştır. Performans denetimi yapılmamaktadır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hukuk Davalarından Doğan İdare Borçlarının Tahsili İçin Doğrudan İcra Müdürlüklerine Başvurulması, İcra Vekâlet Ücreti ve İcra Masraflarına Neden Olunması

Yapılan incelemede Hukuk davalarında kesinleşen mahkeme ilamları ile Üniversite

aleyhine doğan borçların ödenmesi için, alacaklılar Üniversiteye başvuruda bulunmadan doğrudan icra takip işlemleri başlatmak üzere icra dairelerine başvurdukları görülmüştür.

Mahkeme kararları mahkemelerde davalı ve davacının huzurunda okunmakta, ilamı düzenlenerek taraflara tebliğ edilmektedir.

Hukuk davalarında idarenin ilamda belirtilen borçları ödeyebilmesi için ilamın idarece tebellüğ edilmiş olması, alacaklının banka hesap numarasını idareye bildirmesi veya alacaklının ilam sureti ve banka hesap numarası ile birlikte idareye müracaat ederek idareden alacağını talep etmesi gerekir. Zira ilamın tebliğ yoluyla idareye ulaşmaması veya alacaklının ilam ile idareye müracaat ederek banka hesap numarası bildirmemesi hallerinde idarenin ilamda belirtilen borcu alacaklısına ödeme olanağı yoktur.

Bu hususta idari yargı davalarında Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin ilamlarında idare aleyhine doğan borçların ifasında idareye başvurulmadan İcra Dairelerine müracaat konusunda hukuki düzenleme bulunmaktadır.2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların Sonuçları" başlıklı 28'nci maddesinin 1'nci fıkrasına göre Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Anılan maddenin 2'nci fıkrasına göre ise konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekâlet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.

Hukuk davalarında, idari yargılama davalarında olduğu gibi bir düzenlemenin olmaması alacaklıların, ilamdan doğan alacaklarının tahsili için öncelikle Çukurova Üniversitesine baş vurmak yerine, doğrudan avukatları aracılığıyla İcra Müdürlüklerine baş vurmalarına neden olmakta, bu durum idarenin %12 ye varan oranda icra vekalet ücreti ve gereksiz diğer icra masrafları ödemesine neden olmaktadır.

2004 Sayılı İcra Ve İflas Kanunu'nu 82/1'nci maddesi gereğince kamu mallarının haczi mümkün değildir. 5018 sayılı Kanun kapsamında yer alan kamu idarelerinin icra hukuku açısından devlet tanımının içinde yer aldığı ve bu nedenle bu idarelerin kamu hizmetine özgülenmiş taşınır ve taşınmaz malları ile kamu geliri (vergi, harç gibi) niteliğindeki nakit mevcutları ve alacakları devlet malı niteliğinde olduğundan bu idareler ve

www.balioglu.net

mallarına karşı haciz takibi yapılamayacağı açıktır.

Haciz yolu ile tahsil olanağı bulunmayan icra takip işlemi idareyi gereksiz icra vekalet ücreti, icra masrafı ödemesi ile karşı karşıya bırakmakta, ayrıca icra dairelerinin iş yükünü arttırarak kesinleşmiş mahkeme ilamlarının gereklerinin yerine getirilmesini geciktirmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun, "İlamların İcrası" başlıklı ikinci babının Para ve Teminat Verilmesi Hakkındaki İlamların İcrası bölümünde yer alan, "İcra emri ve muhtevası" başlıklı 32. maddesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 2. fıkrasına benzer bir fıkra eklenilmeden; Danıştay, bölge idare mahkemesi, idare ve vergi mahkemeleri dışındaki diğer mahkemeler tarafından verilen ve belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren kararlar için, Üniversite aleyhine ilamlı icra takibine başlamadan önce alacaklıların veya vekillerinin, Üniversiteye başvurmalarını sağlamanın hukuki dayanağının olmayacağı iddia olunabilir ise de hukuk davalarından kaynaklanan idare borçları için doğrudan idareye başvurma zorunluluğunun olmayıp, idari davalardan kaynaklanan idare borçları için öncelikle idareye başvurulması zorunluluğunun olması idare borcunun ödenmesinde iki farklı uygulama yapılmasına neden olmaktadır. Bu farklı uygulamanın idare lehine giderilmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle Çukurova Üniversitesi aleyhine hukuk davaları sonucu kesinleşmiş mahkeme ilamları ile Üniversite aleyhine doğan borçların, ödenmesinde İcra Dairelerine başvurmadan önce, alacaklıların; öncelikle kuruma başvurmalarının sağlanması gerekmektedir. Bu durumda Üniversitenin süresi içerisinde borçlarını ödemesi halinde, kurum bütçesinden gereksiz yere icra vekâlet ücreti ve icra masrafı ödenmesine neden olunmayacağı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Çukurova Üniversitesi'nde çalışan işçi personelin yıllık ücretli izinlerinin süresinde kullandırılmadığı, iş akitlerinin sona ermesinden sonra izin haklarının ekonomik değere dönüştürüldüğü görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesine göre kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz. Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

4857 Sayılı İş Kanunun 53,56,57 ve 58'inci maddeleri gereğince işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Yıllık ücretli izin

işveren tarafından bölünemez. Bu iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. Ancak, 53'üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler hâlinde kullanılabilir. İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ilişkin ücretini ilgili işçinin iznine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır. Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücret işveren tarafından geri alınabilir. Bu düzenlemeler ile işçinin yoğun iş temposundan uzaklaşması mutlak olarak dinlenmesi, dinlenmeden sonra işine dönerek verimli bir çalışma hayatı içerisinde olması amaçlanmıştır. İşçinin izin sürelerini biriktirerek, iş akitlerinin sona ermesinden sonra, izin haklarının ekonomik değere dönüştürmesi bu düzenlemeler karşısında mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle yıllık ücretli izin hakkı doğan işçinin yıllık ücretli izninin, izinin hak edildiği yılı takip eden yılda yasada belirlendiği biçimde kullandırılması, uzun yıllar biriktirilerek iş akdinin sona erdiği tarihte ekonomik hakka dönüştürülmemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması ;	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	14.05.2019 tarihinde 368 nolu hesaba alınmıştır.
Tamamlanan Bilimsel Araştırma Projelerindeki Taşınırların, Proje Personelinin Üzerinde Kalması;	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Genel kullanıma yönelik taşınırların (Miroskop, Dron gibi) proje sonunda yürütücüsünden alınmasına özen gösterilmektedir.
İç Kontrol Sisteminin Kurulması, Uygulanması, İzlenmesi ve Geliştirilmesi Yönünde, Yürürlükteki İç Kontrol Mevzuatı Gereklerinin Tam Olarak Yerine	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Eğitim ihtiyacı tespiti için birimlere yazı yazılmış ve cevap

www.balioglu.net

Getirilmemesi,			beklenilmektedir. 2017-2018 iç kontrol eylem planı gerçekleşme sonuçları üst yönetici onayı sonrası e SGB ye yüklenmiştir. Risk çalışmasına yılın son üç ayında başlanılacağı belirtilmiş ve denetim sırasında başlanılmadığı görüldüğünden bulgu konusu yapılmıştır.
BAP Kapsamında Verilen Avansların Zamanında Kapatılmaması ;	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminin (BKMYS) kullanımına 2018 yılında başlanıldığından sistem kaynaklı kişi borcuna almada gecikme olmuştur. 2019

www.balioglu.net

			yılında avansların süresinde kapatılması, kapatılmayanların kişi borcuna alınması hususuna dikkat edilmektedir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 17
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 19
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 20
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 20
5. DENETİM GÖRÜŞÜ 20
6. DENETİM BULGULARI 21
7. EKLER 27

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Alıcılar ve Alacak Senetleri Hesaplarında Kayıtlı Alacakların Düzenli Takip Edilmemesi

2. Vadesi Geçmiş Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Alması

3. Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapılarının Bozulması

4. Stoklanması Mümkün Olan Ve Acil Durumlara Münhasır Olmayan Tıbbi Sarf Malzemelerinin Doğrudan Temin İle Alınması

5. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 74'üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden 1975 yılında kurulmuştur. Daha sonra İşletme, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Kuruluş" başlıklı 2'nci maddesine istinaden yürürlüğe konulan Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'yle 1999 yılında yeniden yapılandırılmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Faaliyet alanı" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenecek bilimsel görüş, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

b) Bilimsel teknik, kültürel, sanatsal, tarım ve sağlık ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla plan, proje uygulama ve danışmanlık hizmetleri vermek, yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler için seminer, kurs, konferans düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanlarıyla ilgili mal ve hizmet üretmek ve elde edilen ürünleri önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle pazarlamak ve satmak,

d) İşletmenin kuruluş amacına ve Yükseköğretim Kanununun amaç ve ilkelerine uygun diğer çalışmalar yapmak,

Olarak belirlenmiştir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu (Üniversite Yönetim Kurulu), yürütme kurulu, üst yönetici (Rektör), işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlar

www.balioglu.net

ve işçilerden oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 44 birim faaliyet göstermektedir.

Kurumun saymanlık hizmetleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı tarafından yürütülmektedir.

İşletme Müdürlüğünde memur statüsünde 4 kişi sağlık teknikeri, 2 kişi tekniker, 2 kişi elektrik teknisyeni, 7 kişi memur ve 8 kişi hizmetli, 4 kişi sözleşmeli personel ve 1893 kişi işçi olarak görev yapmaktadır.

İşletmenin, T. C. Milli Eğitim Bakanlığı, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T. C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İşletmenin gelir bütçesi, Mal ve Hizmet Gelirleri ve Diğer Gelirlerden; gider bütçesi ise, Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler, Sermaye Giderleri ve Ek Ödemeden oluşmaktadır.

2019 yılı bilançosunda İşletmenin sermayesi, 27.000,00 TL, toplam aktif büyüklüğü ise, 179.323.024,60 TL olarak yer almaktadır. Döner sermaye gelir toplamı, 426.799.974,77 TL, gider toplamı, 543.895.643,33 TL olup; 2019 yılsonu itibariyle 117.095.668,56 TL zarar gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İşletme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve bu işlemlere ilişkin mali rapor ve tabloların düzenlenmesi, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılmaktadır.

Muhasebeleştirme ve raporlama işlemleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.

- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen

ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Alıcılar ve Alacak Senetleri Hesaplarında Kayıtlı Alacakların Düzenli Takip Edilmemesi

www.balioglu.net

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin Alıcılar Hesabı ile Alacak Senetleri bakiyelerinin uzun süredir tahsil edilmediği, eski yıllardan devir ederek 2019 yılsonu itibariyle 23.313.576,60 TL miktara ulaştığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Alacakların Takip Ve Tahsil Sorumluluğu" başlıklı 23'üncü maddesine göre alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesi idarenin görev ve sorumluluğundadır. Muhasebe yetkilisi, alacakların takibi için gerekli bilgileri ve belgeleri düzenli olarak işletmeye vermekle yükümlüdür. Muhasebe yetkilisi, idarelerce ilgili mevzuatına göre tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hâle gelmiş gelir ve alacakları ilgili hesaplara kaydederek, nakden veya mahsuben tahsil edilmesinden sorumludurlar.

Alıcılardan kaynaklanan alacaklar ile alacak senetlerinin tahsilat işlemlerinin devam ettiği görülmektedir. Ancak hizmet sunumu ile hizmet bedelinin tahsili arasındaki sürenin kısaltılması hastane mali dengesini olumlu yönde etkileyecektir.Bu nedenle verilen hizmetin bedelinin mümkün olduğu kadar kısa sürede tahsili gerekir.

Açıklanan nedenlerle alıcılar ve alacak senetleri hesaplarındaki döner sermaye alacaklarının mevzuatına uygun olarak takip edilerek hizmet sunumundan sonra en kısa sürede tahsil edilebilir hale getirilerek tahsil edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Vadesi Geçmiş Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Alması

Banka teminat mektuplarının incelenmesinde geçerlilik süresi dolmuş teminat mektuplarının saymanlık veznesinde ve kayıtlarda bekletildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm Bulunmayan Haller" başlıklı 599'uncu maddesi gereğince teminat mektuplarına ilişkin kayıt ve silme işlemlerinin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmesi gerekir.

Merkezi yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 910 Teminat Mektupları Hesabını düzenleyen 458'inci maddesinin 3'üncü bendine göre teminat ve garanti mektuplarının muhasebe birimlerinde gereksiz yere bekletilmesini önlemek için alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki sürelerde dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edilmesi, her mali yılın sonunda teminat mektuplarına ilişkin ilgili idareden bilgi alınması ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve garanti belgelerinin ilgilisine verilmesi, bankaya iade edilmesi ya da ertesi mali yıla devredilmesi gerekmektedir.Vadesi geçmiş alınma amacı ortadan kalkmış teminat mektuplarının vezneden ve kayıtlardan gerekli işlemler zamanında yapılmak suretiyle iade edilmesi, kayıtlardan çıkarılması ve vezneden kaldırılması gerekir.

Açıklanan nedenlerle vadesi geçmiş teminat mektuplarının mevzuatına uygun olarak vezneden ve kayıtlardan çıkarılması ve ilgilisine iade edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapılarının Bozulması

Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesini gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı ve mali yapılarının bozulduğu görülmüştür.

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi 2019 yılı gideri 531.948.231,50 TL, geliri ise 382.080.346,88 TL'dir. Gelirler giderleri karşılayamamış Giderler gelirlerden 149.867.884,62 fazla gerçekleşmiştir. Öte yandan Araştırma Uygulama Hastanesinin 2019 yılı sonu itibariyle özel sektöre 364.152.126,58 TL, Hazine Ve Maliye Bakanlığına 128.309.300,25 TL olmak üzere toplam 492.461.426,83 TL borcu bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1. Fiyat tarifelerinin yıllar itibariyle maliyetlerin çok altında kalması ve güncellenmemesi,

2. Üniversite hastanelerinin 3'üncü derece yani son başvuru merkezleri olması dikkate alındığında, sundukları sağlık hizmetlerinin ileri teknikleri kapsayan yüksek maliyetli tedavi yöntemleri olması ancak bu hizmetlere ilişkin maliyetlerle orantılı fiyatlandırmanın yapılmamış olması,

3. Sadece üniversite hastanelerinde yapılan ve bu yüzden de Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında olmayan, yani fatura edilemeyen işlemlerden oluşan gelir kaybı,

4. Paket tedavi programlarında özel durum arz eden hastalıkların tedavisi için harcanan malzeme ve ilaç bedellerinin tümünün yer almaması,

5. Döner sermayenin en büyük gelir kalemini oluşturan Sosyal Güvenlik Kurumunun ödemelerinden yapılan kesintilerin Global Bütçe uygulaması ile azalmış olmasına rağmen, kesintiler nedeni ile kurumun nakit akışını doğru planlayamaması,

www.balioglu.net

6. Hastaneye ait tüm personel giderleri örneğin, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4-A, 4-B maddelerine tabi olarak çalışan personelin giderleri ile denge tazminatları gibi ödemelerin döner sermaye bütçesinden yapılması,

7. Hastanenin cari giderlerinin döner sermaye bütçesinden karşılanması

8. Bilimsel araştırma giderlerinin döner sermaye gelirlerinden desteklenmesi,

9. Yatırımların, hizmet binalarının ve maddi duran varlıkların bakım ve onarımlarının günden güne artan maliyetleri,

10. Nakit yetersizliği nedeniyle tedarikçilere ödemelerin zamanında yapılamamasından dolayı satın alma maliyetlerinin artması ve eklenen mahkeme ve faiz işlemleri

Araştırma Ve Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmelerinin gelirlerinin giderleri karşılayamamasına ve mali durumlarının bozulmasına neden olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Stoklanması Mümkün Olan Ve Acil Durumlara Münhasır Olmayan Tıbbi Sarf Malzemelerinin Doğrudan Temin İle Alınması

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Uygulama Hastanesinde stoklanması

mümkün olan ve acil durumlara münhasır olmayan tıbbi sarf malzemelerinin 4734 Saylı Kamu İhale Kanunu'nun 22/f maddesi kapsamında doğrudan temin ile alındığı görülmüştür.

4734 Saylı Kamu İhale Kanunu'nun 22/f maddesine göre özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımları ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile yapılabilir. Ancak hastaneye 22'nci maddenin (f) bendi kapsamında alımı yapılan malzemelerin alım tarihlerinde stokta mevcutlarının olduğu, alınan malzemelerin aylarca stoklarda beklediği fatura ve stok kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmaktadır.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesine göre idareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Bu kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usuldür.

www.balioglu.net

Hastanenin içinde bulunduğu mali durum nedeniyle yapılan açık ihalelere katılım olmaması ya da yaklaşık maliyetin çok üzerinde teklif sunulması, bir sonraki yapılacak açık ihale usulü alım süreci göz önünde bulundurularak, sağlık hizmetlerinin aksatılmadan kesintisiz sürdürülebilmesi, insan sağlığı ve yaşamının ihmal edilemez oluşu nedenleriyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/f bendi uyarınca Doğrudan Temin usulü ile alınmak zorunda kalınmış olabileceği düşünülse de ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak idarelerin sorumluluğundadır.

Her ne kadar mali durum nedeniyle stoklanması mümkün olan ve acil durumlara münhasır olmayan tıbbi sarf malzemeleri doğrudan temin yönetimiyle alınmış olsa da, malzemelerin açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile daha rekabetçi bir ortam sağlanarak temin edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde çalışan işçi personelin yıllık ücretli izinlerinin süresinde kullandırılmadığı, iş akitlerinin sona ermesinden sonra izin

haklarının ekonomik değere dönüştürüldüğü görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesine göre kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz. Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

4857 Sayılı İş Kanunun 53,56,57 ve 58'nci maddeleri gereğince işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Yıllık ücretli izin işveren tarafından bölünemez. Bu iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. Ancak, 53'üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler hâlinde kullanılabilir. İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ilişkin ücretini ilgili işçinin iznine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır. Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücret işveren tarafından geri alınabilir.

www.balioglu.net

Bu düzenlemeler ile işçinin yoğun iş temposundan uzaklaşması mutlak olarak dinlenmesi, dinlenmeden sonra işine dönerek verimli bir çalışma hayatı içerisinde olması amaçlanmıştır. İşçinin izin sürelerini biriktirerek, iş akitlerinin sona ermesinden sonra, izin haklarının ekonomik değere dönüştürmesi bu düzenlemeler karşısında mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle yıllık ücretli izin hakkı doğan işçinin yıllık ücretli izninin, iznin hak edildiği yılı takip eden yılda yasada belirlendiği biçimde kullandırılması, uzun yıllar biriktirilerek iş akdinin sona erdiği tarihte ekonomik hakka dönüştürülmemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Bazı İşletme Birimlerinin Mali Yapısının Bozulması	2018	Yerine Getirilmedi	Konu hakkında 2019 yılında da bulgu yazılmıştır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **28**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **28**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **29**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **29**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **29**

6. **DENETİM BULGULARI** **30**

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Çukurova Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Çukurova Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2019 yılı Performans Programı,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Çukurova Üniversitesinin 2019-2023 yıllarına ilişkin Stratejik Plan, 2019 yılına ilişkin Performans Programı ve 2019 yılı Faaliyet Raporunun mevcut bulunduğu ve yasal süresi içerisinde, mevzuattaki şekil şartlarına uyularak hazırlanıp kamuoyuna sunulduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve

sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

www.balioglu.net

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Çukurova Üniversitesinin yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında Çukurova Üniversitesinin yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda üniversitenin 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planın mevzuattaki sürede hazırlanıp yayımlandığı görülmüştür. Kurum, misyon ve vizyonunu

gerçekleştirmek üzere 5 amaç, bu amaçların altında 24 stratejik hedef ve bu hedeflere yönelik 85 adet performans göstergesi belirlemiştir. Amaçlar üst politika belgelerine uygun belirlenmiş ve hedefler de bunu gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiştir.

Üniversitenin 2019 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde de; Göstergelerin iyi tanımlandığı, yasal gerekliliklere uygun olarak hazırlanıp yayımlandığı, hedeflerin tamamının ölçülebilir olduğu görülmüştür.

Kamu İdaresinin 2019 yılı İdari Faaliyet Raporu incelendiğinde ise raporun yasal süresi içinde hazırlanıp yayımlandığı belirlenmiştir.

Çukurova Üniversitesi bünyesinde, veri kayıt sisteminin süreçleri ve bu süreçlere ilişkin sorumlular her birim için ayrı ayrı belirlenmiştir. Kamu idaresi veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi yapmıştır. Veri toplama, analiz ve işleme süreçleri yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmış, veri kayıt sisteminin hazırlanmasında yüklenicilerin istihdam edildiği bir durum söz konusu olmamıştır. Sistem faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsamaktadır. Kamu idaresi, veri işleme ve analize yönelik risklere dair kendi değerlendirmesini yapmış, veri kayıt sistemlerinin yönetiminde ve işletilmesinde teknik uzmanlar da bulundurmuştur. Kayıt sistemi raporlanan verilerin doğruluğunu etkileyecek düzeyde karmaşık olmamakla beraber veri kayıt sistemi yakın bir zamanda kurulmuş ve kayıt sisteminde önemli değişiklikler yapılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net